

Hevesy György Országos Kémiaverseny
Kerületi forduló
2016. február 17. 14.00–15.00
7. évfolyam
MEGOLDÁSOK

1. feladat

1.			A	L	K	Í/É	M	I	A		
2.	H	I	P	E	R	M	A	N	G	Á	N
3.			E	X	O	T	E	R	M		
4.			K	É	M	C	S	Ö			
5.	F	O	L	Y	A	D	É	K			
6.	T	E	L	Í	T	E	T	T			
7.					O	L	V	A	D	Á	S
8.			V	E	G	Y	Ü	L	E	T	
9.	B/L	E	P	Á	R	L	Á	S			
10.	O	X	I	D	Á	L	Ó				
11.					F	O	R	R	Á	S	
12.	V	E	G	Y	I	P	A	R			
13.				V	A	S					

Minden jó meghatározás 1-1 pont.

13 pont

A kromatográfia szó megadása.

1 pont

Összesen: 14 pont

2. feladat

1 – c   2 – e   3 – a   4 – b   5 – d

Összesen: 5 pont

3. feladat

a) kakukktojás: bomlás

1 pont

- A bomlás kémiai, a másik kettő fizikai változás.

2 pont

b) kakukktojás: dörzsmozsár

1 pont

- A dörzsmozsár porcelánból készül, a másik kettő üvegből.

2 pont

- A dörzsmozsár nem melegíthető, a másik kettő (nyílt) lángon is melegíthető.

2 pont

c) kakukktojás: kén

1 pont

- A kén kémiailag tiszta anyag / elem / egyszerű anyag,
a másik kettő keverék / összetett anyag.

2 pont

- A kén sárga, a másik kettő színtelen.

2 pont

- A kén szilárd, a másik kettő gáz halmazállapotú.

2 pont

Bármely más, kémiai szempontból hibátlan megoldás elfogadható!

Összesen: 15 pont

4. feladat

A feladat pontozása során egy-egy egység együttes megadásáért jár pont.

Kérjük, hogy a pontokat ne bontsák meg, csak a megadott információkért együtt jár a pont.

Az anyagok cellájának megtalálása (vastag keretes cella)		1 pont
Az anyagokból az elemek , a vegyületek és a keverékek elkülönítése		3x1 pont
A keverékekből a gázelegyek , majd abból a levegő és a földgáz fogalma		1 pont
A keverékekből az oldatok , majd abból a tengervíz fogalma		1 pont
A vegyületekből kiindulva a szőlőcukor fogalma		1 pont
Az elemekből a fémek , majd abból az arany (és a réz) fogalma		1 pont
Az elemekből a nemfémek , majd abból a kén fogalma		1 pont
	Összesen:	9 pont

5. feladat

- a) $(12 / 50) \cdot 100 = 24$ **24 tömegszázalékos** 1 pont
- b) Az oldott anyag 20 gramm, így $(20 / 200) \cdot 100 = 10$ **10 tömegszázalékos** 1 pont
- c) Ha az oldatot a tömegének a kétszeresére hígítjuk, tömegszázalékának értéke a felére csökken. (vagy ennek más megfogalmazása)
Az eredeti oldat: $8 \cdot 2 \rightarrow 16$ tömegszázalékos
vagy: 100 gramm oldatban 8 g só van
Az 50 g víz hozzáadása előtt: $(8 / 50) \cdot 100 = 16$ **16 tömegszázalékos** 2 pont
- d) Ha az oldatot tömegének a felére bepároljuk, az oldott anyag tömege nem változik meg, így tömegszázalékának számértéke a kétszeresére nő. (vagy ennek más megfogalmazása)
Az eredeti oldat: $15 : 2 \rightarrow 7,5$ tömegszázalékos
vagy: 100 gramm oldatban 15 g só van
100 g víz elpárologtatása előtt: $(15 / 200) \cdot 100 = 7,5$ **7,5 tömegszázalékos** 2 pont
- e) Legyen x gramm só a kiindulási oldatban.
A keletkezett 100 g oldat: $(4x / 100) \cdot 100 = 20$ $x = 5$
A keletkezett oldatban 20 g só mellett 80 g víz van.
Az eredeti oldat: $(5 / 85) \cdot 100 = 5,9$
vagy: $(4y / (100 + 3y)) \cdot 100 = 20$ $y = 5,9$ **5,9 tömegszázalékos** 2 pont
- f) Az oldott anyag és az oldat tömege egyaránt 10 grammal nő, így
 $((x+10) / 110) \cdot 100 = 25$ $x = 17,5$ **17,5 tömegszázalékos** 3 pont
- g) Az oldott anyag tömege nem változik, az oldat tömege azonban 10 grammal csökken, így
 $(x / 90) \cdot 100 = 25$ $x = 22,5$ **22,5 tömegszázalékos** 3 pont
- h) 10 g 20 tömegszázalékos oldatban 2 g só van.
Az oldott anyag tömege 2 grammal, az oldat tömege 10 grammal nő, így
 $((x + 2) / 110) \cdot 100 = 25$ $x = 25,5$ **25,5 tömegszázalékos** 3 pont
- Összesen: 17 pont**

A feladatlap teljes pontszáma: 60 pont